

İbadet — Deneme

KPSS AI Coach · 08.09.2026 · 9 soru

Tîn suresinde insanın yaratılışındaki üstün konuma dikkat çekilmektedir. Bu üstünlüğün, insanın sorumluluklarını göz ardı etmesi anlamına gelmediği belirtilmektedir.

1. Buna göre insanın yaratılış amacıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) İnsanın yalnızca maddi ihtiyaçlarını karşılaması beklenir.
- B) İnsanın Rabbini tanınması ve O'na yönelmesi temel bir sorumluluktur.
- C) İnsanın yaratılış amacı toplumsal başarıyla sınırlıdır.
- D) İnsanın sorumlulukları yalnızca başkalarının taleplerinden doğar.
- E) İnsanın üstünlüğü, herhangi bir kulluk yükümlülüğünü ortadan kaldırır.

Tîn suresindeki insan tasviri, kişinin yalnızca fiziksel özellikleriyle değil, taşıdığı manevi sorumluluklarla da değerlendirilmesi gerektiğini düşündürmektedir.

2. Buna göre insanın kulluk sorumluluğuyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kulluk sorumluluğu insanın yaratılış amacıyla ilişkilidir.
- B) Kulluk sorumluluğu yalnızca toplumun beklentilerine dayanır.
- C) Kulluk sorumluluğu insanın üstün yaratılmasını gereksiz kılar.
- D) Kulluk sorumluluğu yalnızca maddi üretimle açıklanabilir.
- E) Kulluk sorumluluğu sadece belirli meslek sahiplerini ilgilendirir.

Farz-ı ayn niteliğindeki bir kulluk görevini bilerek yerine getirmeyen kişi, dinî yükümlülüğünü aksatmış olur. Bu hüküm, söz konusu görevin kişisel sorumluluk taşımasıyla ilişkilidir.

3. Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Farz-ı ayn olan amelleri terk etmek haram kabul edilir.
- B) Farz-ı ayn olan ameller bütün insanlar için isteğe bağlıdır.
- C) Farz-ı ayn olan ameller yalnızca toplumsal fayda sağlar.
- D) Farz-ı ayn olan amellerin yerine başka kişilerin ibadeti geçer.
- E) Farz-ı ayn olan ameller yalnızca tarihî değer taşır.

Kısa bir metinde şu ifade yer almaktadır: “Bir kulluk görevinin kişiye ait olduğu durumda, onu terk etmek dinî bakımdan ağır bir sorumluluk doğurur.”

4. Bu metindeki ilkenin aşağıdaki yargılardan hangisiyle tamamlanması uygundur?

- A) Farz-ı ayn olan amelleri terk etmek haramdır.
- B) Özel anlamda ibadet yalnızca kültürel ürünleri kapsar.
- C) İbadet, akıl yürütmeye dayanmayan bilgidir.
- D) İnsan, yaratılış amacından bağımsızdır.
- E) Maddi değerler, kulluk görevlerinin bütünüdür.

“İnsan, yaratılışındaki değer sayesinde Rabbini tanımaya ve O’na yönelmeye elverişli kılınmıştır.”

5. Bu ifade, insanın yaratılışına ilişkin aşağıdaki yargılardan hangisini destekler?

- A) Allah insanı en güzel şekilde yaratmıştır.
- B) İnsan yalnızca maddi ihtiyaçları için yaratılmıştır.
- C) İnsanın yaratılışı bütün sorumluluklardan bağımsızdır.
- D) İnsan diğer varlıklardan değersiz kabul edilmiştir.
- E) İnsanın yaratılış amacı yalnızca toplumsal başarıdır.

MEB Ortaöğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinde, kişiyi doğrudan yükümlü kılan emirlerin yerine getirilmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Bu yükümlülüklerin bilinçli olarak terk edilmesi, ibadetin sorumluluk boyutuyla ilişkilendirilmiştir.

6. Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kişinin doğrudan sorumlu olduğu amelleri terk etmesi haram kabul edilir.
- B) Kişinin doğrudan sorumlu olduğu amelleri terk etmesi mekruh kabul edilir.
- C) Kişinin doğrudan sorumlu olduğu amelleri terk etmesi mubah kabul edilir.
- D) Kişinin doğrudan sorumlu olduğu amelleri terk etmesi sünnet kabul edilir.
- E) Kişinin doğrudan sorumlu olduğu amelleri terk etmesi müstehap kabul edilir.

MEB Ortaöğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi 9. sınıf kitabında kişiden kişiye değişmeden yerine getirilmesi gereken dinî yükümlülüklerin niteliği açıklanmaktadır.

7. Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu yükümlülüklerin terk edilmesiyle ilgili doğru bir yargıdır?

- A) Farz-ı ayn olan amelleri terk etmek haramdır.
- B) Farz-ı ayn olan amelleri terk etmek menduptur.
- C) Farz-ı ayn olan amelleri terk etmek mubahtır.
- D) Farz-ı ayn olan amelleri terk etmek mekruhtur.
- E) Farz-ı ayn olan amelleri terk etmek sünnettir.

MEB 9. sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinde, kişisel sorumluluğundaki bir ameli bilerek yerine getirmeyen kişinin durumu ele alınmıştır. Bu kişinin davranışı, dinî yükümlülükler bakımından değerlendirilmiştir.

8. Buna göre bu kişinin davranışıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Farz-ı ayn olan amelleri terk etmek haramdır.
- B) Farz-ı ayn olan amelleri terk etmek mekruhtur.
- C) Farz-ı ayn olan amelleri terk etmek müstehaptır.
- D) Farz-ı ayn olan amelleri terk etmek sünnettir.
- E) Farz-ı ayn olan amelleri terk etmek mubahtır.

MEB Ortaöğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi 9 Ders Kitabı'nda, Allah'ın (c.c.) rızası gözetilerek yerine getirilmesi gereken ve kişiye doğrudan yüklenen zorunlu amellerden söz edilmektedir. Bu amellerin terk edilmesiyle ilgili dinî hüküm ayrıca belirtilmiştir. Buna göre bu durumdan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

9. MEB Ortaöğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi 9 Ders Kitabı'nda, Allah'ın (c.c.) rızası gözetilerek yerine getirilmesi gereken ve kişiye doğrudan yüklenen zorunlu amellerden söz edilmektedir. Bu amellerin terk edilmesiyle ilgili dinî hüküm ayrıca belirtilmiştir. Buna göre bu durumdan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A)** Bu amelleri terk etmek haramdır.
- B)** Bu amelleri terk etmek mekruhtur.
- C)** Bu amelleri terk etmek mübahtır.
- D)** Bu amelleri terk etmek sünnettir.
- E)** Bu amelleri terk etmek sevap kazandırır.

Cevap Anahtarı

1. B	2. A	3. A	4. A	5. A
6. A	7. A	8. A	9. A	

Çözümler

1. İnsan, Rabbinî tanımak ve O'na ibadet etmek amacıyla yaratılmıştır. Bu nedenle yaratılıştaki üstünlük, kulluk sorumluluğunu ortadan kaldırmaz; aksine insanın temel yönelişini açıklar.
2. İnsan, Rabbinî tanımak ve O'na ibadet etmek için yaratılmıştır. Bu bilgi, kulluk sorumluluğunun insanın yaratılış amacıyla bağlantılı olduğunu gösterir; diğer yargılar kapsamı daraltmaktadır.
3. Farz-ı ayn olan ameller kişiye yüklenen görevlerdir ve bunların terk edilmesi haram sayılır. Bu nedenle yükümlülüğün isteğe bağlı olduğu yönündeki ifade doğru değildir.
4. Kişiye ait dinî görevlerin terk edilmesiyle ilgili ifade, farz-ı ayn amellerin hükmünü açıklar. Bu amelleri terk etmek haram kabul edildiğinden A seçeneği metni doğru tamamlar.
5. İfade, insanın yaratılışında özel bir değer ve Rabbinî tanımaya yönelik bulunduğunu belirtmektedir. Bu anlam, insanın en güzel şekilde yaratıldığı yargısıyla örtüşür; diğer ifadeler kaynakta yer almayan sınırlamalardır.
6. Farz-ı ayn olan amelleri terk etmek haramdır ve bunu yapan kişi günah işlemiş sayılır. Mekruh, mubah, sünnet ve müstehap ifadeleri bu hükmün yerine geçmez.
7. Doğru yargı, farz-ı ayn olan amellerin terk edilmesini haram kabul eder. Mendup, mubah, mekruh ve sünnet ifadeleri bu terkin dinî hükmünü kaynakta belirtilen biçimde karşılamamaktadır.
8. Farz-ı ayn niteliğindeki amellerin bırakılması haram kabul edilir ve bunu yapan kişi günah işlemiş sayılır. Mekruh, müstehap, sünnet ve mubah nitelemeleri bu davranışın dinî hükmünü karşılamaz.
9. Kaynakta farz-ı ayn niteliğindeki amellerin bırakılmasının haram olduğu ve bunu yapanların günah işlediği belirtilmektedir. Bu nedenle A seçeneği doğrudur; mekruh, mubah, sünnet veya sevap kazandırma ifadeleri kaynakta belirtilen hükümle bağdaşmaz.